

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 1.Pf.21.117/2019/3/II.

A felperesek:

I.rendű felperes neve, **I. rendű felperes címe**, I. rendű;

II.rendű felperes neve, **II. rendű felperes címe**, II. rendű,

A felperesek képviselője: Dr. Szőke Mihály Ügyvédi Iroda, **cím**, dr. Szőke Mihály ügyvéd

Az alperes: alperes neve, **alperes címe**

Az alperes képviselője: dr. Palatics Edit ügyvéd, Németh és Palatics Ügyvédi Iroda, **cím**

A per tárgya: személyiségi jog megsértése

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 31.P.20.381/2019/12.

í t é l e t

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, kötelezi a felpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg az alperesnek személyenként 38.100 (harmincnyolcezer-száz) forint perköltséget és az államnak személyenként, az állami adó- és vámhatóság felhívásában megjelölt módon, határidőben és számlára 72.000 (hetvenkétezer) forint illetéket. Az alperest perköltség fizetésére kötelező rendelkezést mellőzi. Az alperes illetékfizetési kötelezettségét 36.000 (harminchatezer) forintra leszállítja. Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi az I. és II. rendű felperest, hogy 15 napon belül fizessenek meg az alperesnek személyenként 19.050 (tizenkilencezer-ötven) forint másodfokú perköltséget, továbbá fizessenek meg az államnak az állami adó- és vámhatóság felhívásában megjelölt módon, határidőben és számlára személyenként 96.000 (kilencvenhatezer) forint fellebbezési illetéket. Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak az állami adó- és vámhatóság felhívásában megjelölt módon, határidőben és számlára 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

- [1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az alperes által megjelentetett **...hu** internetes oldalon ...-án „Több mint egymilliárd forintot parkoltat a ... cége számláján I.rendű felperes neve ... államtitkár” címmel cikk jelent meg. A cikk többek között tartalmazta, hogy: „A ... I.rendű felperes neve négymillió-nyolcszázhatvanötezer-ötszáztizenegy dollárt, vagyis több mint egymilliárd-kétszázmillió forintot parkoltat ...-ben, egy offshore cég bankszámláján - írja a ... a hozzá eljutott dokumentumok alapján. Papíron a cég igazgatója az államtitkár és felesége. A lap szerint I.rendű felperes neveék családi vállalkozása, az ... Kft. ugyanarra a **...-i** címre van

bejegyezve, mint amelyik a dokumentumok egyikén szerepel. A ... 2013. június 10-én jegyezték be. A cég azonban az államtitkár vagyonbevallásaiban nem szerepel. A lap szerint a papírokból feltűnő offshore közvetítőcég, a ... valós társaság, a nevében aláíró ... is létező személy, ahogyan a közjegyző, ... is, aki pecséttel, okmánybélyeggel ellátott dokumentumban igazolta, hogy a laphoz eljutott iratok hiteles másolatok... I.rendű felperes neve mellett, hogy ... országgyűlési képviselője, egyben a ... fejlesztés- és klímapolitikáért, valamint kiemelt közszolgáltatásokért felelős államtitkára is."

- [2] Az alperes a cikk megjelenésének napján „I.rendű felperes neve tagadja, hogy pénzt parkoltatnak ...-ben” címmel közzé tette a felperesek cáfolatát, az üggyel kapcsolatos álláspontjukat. A cikk a mai napig elérhető. Az alperes cikkével egyidőben - azonos tartalommal - több más sajtótermékben is cikkek jelentek meg. A felperesek emiatt több sajtó-helyreigazítási peres eljárást, valamint személyiségi jogsértés megállapítása és sérelemdíj iránti peres eljárásokat kezdeményeztek. A cikk miatt a felperesek 2018. március 28. napján sajtó-helyreigazítási kérelmet küldtek az alperes szerkesztőségének. A helyreigazítási kérelemnek az alperes nem tett eleget.
- [3] A felperesek a Fővárosi Törvényszék előtt 18.P.22.014/2018. számon sajtó-helyreigazítás iránti pert indítottak, amelynek eredményeként a bíróság 2018. július 11-én hozott határozatával az alperest helyreigazítás közzétételére kötelezte. Az ítélet indokolása szerint az alperes által csatolt - a felperesek nevét tartalmazó - Resolution of subscriber vizsgálata alapján annak valódiságához nyomatékos kétség fér, a sérelmezett közlések valóságának bizonyítására nem alkalmas. A Fővárosi Ítéletábrla az elsőfokú ítéletet 2018. november 22-én helybenhagyta. A jogerős ítéletet követően az alperes a helyreigazítást az eredeti cikkben közzétette. Az I. rendű felperes a cikk megjelenésekor közszereplő, országgyűlési képviselő és a ... államtitkára volt, jelenleg is országgyűlési képviselő. Az alperes cikke országosan ismert, olvasott honlapon, a 2018. április 8-án megtartott országgyűlési képviselő választást megelőző kampányidőszakban jelent meg, amikor az I. rendű felperes ... megye 3. számú választókerületében országgyűlési képviselőnek jelöltette magát. A cikk alkalmas volt arra, hogy az I. rendű felperes választói megítélését rontsa.
- [4] A II. rendű felperes az I. rendű felperes házastársa, könyvelő, adótanácsadó, adószakértő, a könyvelő irodát működtető ... Kft. ügyvezetője. Többször elkísérte az I. rendű felperest a kampányrendezvényekre. A cikk reá vonatkozó közlése alkalmas volt a róla kialakult kép hátrányos befolyásolására.
- [5] A felperesek keresetükben annak megállapítását kérték, hogy az alperes a ...-án megjelent „Több mint egymilliárd forintot parkoltat a ... cége számláján I.rendű felperes neve ... államtitkár” címmel a ...hu internetes oldalon közzétett cikkben „A ... I. rendű felperes neve négymillió-nyolcszázhatvanötezer-ötszázötvenegy dollárt, vagyis több mint egymilliárd-kétszázmillió forintot parkoltat ...-ben, egy offshore cég bankszámláján - írja a ... a hozzá eljutott dokumentumok alapján. Papíron a cég igazgatója az államtitkár és felesége” mondataiba foglalt valótlan tények híresztelésével megsértette a felperesek jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát.
- [6] A jogsértés miatt személyenként 1.500.000 forint sérelemdíj megfizetésére kérték kötelezni az alperest, valamint 150.000 forint perköltségigényt támasztottak. Megítélésük szerint a cikk alkalmas volt arra, hogy az I. rendű felperesnek a választók általi megítélését rontsa és megghiúsítsa az országgyűlési képviselői újraválasztását, a cikk kifejezett ártó szándéka tetten érhető. Súlyosítja a jogsértést, hogy a cikkben a közjegyző által hitelesített dokumentumokra hivatkoznak, és a közjegyző, mint hivatalos személy említése is az adatok hitelességének látszatát kelti. Az alperes a helyreigazítási kérelemnek csak a cikk megjelenését követően több, mint fél évvel tett eleget.

- [7] Az alperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy a cikk megjelenésének napján a közleményüket közzétette, mert a felperesek közleményének közzététele nem egyenértékű a helyreigazítással. Az alperes felelősségét nem csökkenti az a körülmény sem, hogy a cikke mástól átvett anyag, a más tényállítását híresztelte.
- [8] Hivatkoztak arra, hogy a valótlan híresztelés jelentős súlyú, az igényelt sérelemdíj összegét megalapozza. E körben hivatkoztak arra, hogy a Fővárosi Ítéltábla két bírónak személyenként 800.000 forint sérelemdíjat ítélt meg azon valótlan közlés miatt, hogy az egyik bíró ítélkezési tevékenysége mellett csak névleg látja el az igazgatási feladatait, a másik bíró esetében pedig valótlanul állították, hogy folyamatban levő büntetőeljárásban érintett. Utaltak arra is, hogy a Fővárosi Törvényszék egy nem közszereplő, és országosan nem ismert személy képmásának jogsértő felhasználása esetén 400.000 forint sérelemdíjat állapított meg. Az a körülmény, hogy a felperest újra országgyűlési képviselővé választották, annak tudható be, hogy erő feletti teljesítményt nyújtott, ez azonban a károkozó jóvátételi kötelezettségét nem mérsékli.
- A II. rendű felperes esetében hivatkoztak arra, hogy könyvelő, adótanácsadó, adószakértő tevékenységét az ... Kft. ügyvezetőjeként végzi, a cikk pedig szakmai tevékenysége megítélésének hátrányos befolyásolására volt alkalmas, mert egy adótanácsadó esetében állította azt, hogy offshore számlán másfél milliárd forintnak megfelelő dollárt tart, illetve egy olyan cég vezetője, ami másfél milliárd forintot tart egy offshore számlán. A helyben köztisztviselőként álló, nagy ügyfélkörrel rendelkező könyvelői tevékenységet végző II. rendű felperes esetében a szakmai tisztaságát csorbító valótlan tényállítás közlése súlyos jogsértés. A II. rendű felperes számos esetben elkísérte az I. rendű felperest a rendezvényekre, amin közösen vettek részt, és őt ugyanazon támadások érték, mint az I. rendű felperest. Az ezzel okozott jogsérelem külön bizonyítást nem igényel.
- [9] Az alperes elmulasztotta a sajtószerv legelemibb kötelezettségét, hogy a rendelkezésére álló információt valamely hiteles forrásból származó igazolt adatokkal egybevesse, azt ellenőrizze. Észlelnie kellett volna, hogy a rendelkezésére álló iratok valótlanságokat tartalmaznak, hiányosak. A közjegyzői igazolás a mellékletét képező alapító taggyűlési jegyzőkönyv és társasági szerződés nélkül semmilyen bizonyító erővel nem rendelkezik. Az alapítási igazolás 2013. március 10-i, a cég igazgatók nélkül nem működhetett. Ezzel szemben az első ügyvezetők kijelölésére 2014. április 8-án, a „Resolution of subscriber” nevű igazolással (aláíró nyilatkozattal) került sor, ami azt tartalmazza, hogy a kinevezés akkor érvényes, ha a kinevezett a tisztséget elfogadja. Az okiratnak tehát az elfogadó nyilatkozat nélkül nincs bizonyító ereje, az angol nyelvű irat a felperesek nevét, lakcímét és a dátumot sem az angol nyelv szabályai szerint tartalmazza, továbbá a banki értesítő sem utal arra, hogy a felpereseknek a céghez köze van. A cég regisztrációja a cégkivonat szerint 2013. augusztus 15-én történt, nem az alperes által csatolt dokumentumokban feltüntetett időpontban.
- [10] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperesek perköltségben való marasztalását kérte, hivatkozva arra, hogy közlése a valóságnak megfelel. Ennek igazolására csatolta a ... 2013. június 10-én kelt alapító okirata első oldalát, az erről kiállított azonos keltezésű igazolást, a 2014. április 8-án kelt „Resolution of subscriber” nevű igazolást arról, hogy a ... ügyvezető igazgatói a felperesek, amin a felperesek neve és lakcíme a magyar helyesírási szabályok szerint szerepel, az ... névaláírású, mellékletek nélküli közjegyzői igazolást arról, hogy a ... nevű céget a cégnyilvántartásba bejegyezték, a ... Bank International kétoldalas, 2018. február 1. és 2018. február 28. közötti időszakra vonatkozó tájékoztató levelének első oldalát, mely szerint ... számláján 4,865,500.25 dollár található.

- [11] Megítélése szerint a cikk megjelenésekor rendelkezésére állt csatolt iratokból okszerűen jutott arra a következtetésre, hogy az iratok valódiak. A cégirat közjegyzői tanúsítása miatt az iratok valódisága felől kétsége nem merült fel. A ...-ben bejegyzett társaság, cégiratából kitűnik, hogy 2014. április 8-án a felperesek voltak a társaság igazgatói, amit alátámaszt mindkét felperes ...-i lakcíme, valamint a II. rendű felperes anyjának lánykori neve. Rendelkezésre állt a ... Bank International 2018. február 28-án kelt tájékoztatója, mely szerint a ... bankszámla egyenlege a cikkben közölt összeg. Hivatkozott arra, hogy közlése a valótlanúsága esetére sem sértő a felperesekre nézve. A rendelkezésére álló információk birtokában hozta nyilvánosságra a cikkét, ami a ... napilaptól átvett cikk, a híresztelés felróhatóságának mértékét csökkenti, hogy jóhiszeműen járt el, és nyomban megjelentette a felperesek cáfolatát. Ezzel eleget tett az Smtv. 10. §-a szerinti kötelezettségének.
- [12] Az I. rendű felperes a cikk megjelenésekor is közszereplő volt, mint országgyűlési képviselőnek és államtitkárnak számolnia kellett azzal, hogy személye nem csak a kampányidőszakban, hanem a közszereplői tevékenysége alatt is a figyelem központjába kerül. A Ptk. 2:44. § alapján fokozott a tűrési kötelezettsége, a cikk a közügyek szabad vitatását biztosító alapjogok gyakorlása a közéleti szereplő személyiségi jogainak védelmét a szükséges és arányos mértékben, az emberi méltóság sérelme nélkül korlátozhatja. Az I. rendű felperes vagyoni viszonyainak vizsgálata közügy, amiről a sajtó jogosult tájékoztatni. Az a tény, hogy egy államtitkár és felesége egy offshore cégben esetlegesen igazgatói posztot tölt be és a cég számláján egymilliárd forintot meghaladó összeg található, amiről az I. rendű felperes a vagyonyilatkozatában nem tett említést, közügy, amelynek megvitatására a sajtó nem csak jogosult, hanem köteles is.
- [13] Hivatkozott az országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény rendelkezéseire, az országgyűlési képviselő a képviselői megbízatásával összefüggésben nem fogadhat el olyan ajándékot, vagy más ingyenes juttatást, ami a mindenkori képviselői tiszteletdíj egyhavi összegét meghaladja. A juttatásokról és ingyenes használatba kapott dolgokról a vagyonyilatkozata részeként kimutatást köteles vezetni. Ingyenes használatba kapott dolgok a megbízatás megszűnését követően nem kerülhetnek ingyenesen a képviselő vagy a Ptk. szerinti közeli hozzátartozója tulajdonába vagy további használatába. A képviselőnek vagyonyilatkozatot kell tennie és a vagyonyilatkozatához csatolni köteles a vele közös háztartásban levő házas- vagy élettárs, gyermekeinek vagyonyilatkozatát is. Megítélése szerint nem lépte túl a szükségesség és arányosság mértékét azzal, hogy a rendelkezésére álló információkat megjelentette, majd azok cáfolatát is haladéktalanul közzétette. A felperesek sérelemdíj követelését jelentősen eltúlzottnak tartotta, hivatkozott arra, hogy az I. rendű felperest országgyűlési képviselőnek ismét megválasztották, a II. rendű felperes pedig nem számolt be a munkájában bekövetkezett konkrét hátrányról. Az igényelt jelentős összegű sérelemdíjat köztudomású tényekre nem lehet alapozni, a sajtóper esetleges elhúzódása pedig nem értékelhető az alperes hátrányára. Az üggyel kapcsolatban a .../2018. számon különösen nagy vagyoni hátrányt okozó költségvetési csalás miatt nyomozást rendelt el, a nyomozás folyamatban van. Az alperes utalt arra, hogy PK 14. számú állásfoglalás alapján jogszerűen számolt be a folyamatban levő büntetőeljárásról.
- [14] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes megsértette az I. rendű felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy a ...hu internetes portálon ... napján megjelent „Több mint egymilliárd forintot parkoltat a ... cége számláján I.rendű felperes neve ... államtitkár” című cikkben valótlannal híresztelte, hogy „A ... I.rendű felperes neve négymillió-nyolcszázhatvanötezer-ötszáztizzenegy dollárt, vagyis több mint egymilliárd-kétszázmillió forintot parkoltat ...-ben egy offshore cég számláján”. Az alperes megsértette az I-II. rendű felperesek jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy a fenti cikkben valótlannal híresztelte, hogy „Papíron a cég igazgatója az államtitkár és felesége.”

Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felpereseknek személyenként 300.000 forint sérelemdíjat, továbbá fizessen meg nekik egyetemlegesen 150.000 forint perköltséget. A 180.000 forint összegű kereseti illetéket az állam javára rendelte megfizetni.

- [15] Idézte a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:42. § (1)-(2) bekezdését, a 2:43. § d) pontját, a 2:45. § (2) bekezdését, a 2:52. § (1)-(3) bekezdését és a 2:45. § (2) bekezdését. Abból indult ki, hogy a jóhírnevet sértőnek minősülnek a valóságot meghamisító tényállítások, híresztelések, azon közlések, amelyek hátrányosan befolyásolják a személy társadalom részéről megnyilvánuló értékelését. Az adott személy hírneve csak akkor lehet a társadalmi értékelés reális alapja, ha a reá vonatkozó közlések az objektív valóságot tartalmazzák. A hírnévrontás megállapítására a közlés tartalma ad alapot, ami mindig a közlés ténybeli és nem értékbeli valóságához kapcsolódik. A tényállítás a valóság egy meghatározott mozzanatára vonatkozó közlés.
- [16] A ... nyomozási iratai nem igazolják a sérelmezett közlés valóságát, azt, hogy a felperesek ...-ben nyilvántartott cég vezetői lennének, ilyen céghez bármi közük lenne, vagy ... bankszámla felett rendelkezési joguk van, illetve azon jelentős összeggel rendelkeznének. Az alperes nem igazolta, hogy a ...tól átvett cikk alapján a valóságnak megfelelően híresztelte az I. rendű felperesről, hogy több mint egymilliárd forintot parkoltat egy ... cég számláján, illetve nem igazolta, azon híresztelését sem, hogy a papíron a cikkben megnevezett cég igazgatói a felperesek. Alaptalanul hivatkozott arra, hogy közlése a valótlansága esetén is alkalmatlan arra, hogy a felperesek jóhírnevét megsértse.
- [17] A valótlan tartalmú közlés, híresztelés alapján a cikket olvasó azt gondolhatta az I. rendű felperesről, hogy egy külföldi offshore számlára mentve tartja jelentős mértékű vagyonát, illetve egy ilyen cég egyik igazgatója. A valótlan híresztelés alkalmas volt az I. rendű felperes személyéről kialakult kép hátrányos befolyásolására, a róla kialakult kép lerontására, az államtitkári munkája, országgyűlési képviselői tevékenysége hiteltelenítésére, a tisztességes adózói magatartása megkérdőjelezésére, tekintettel arra, hogy offshore cégekben a közvélekedés szerint adóelkerülés céljából helyeznek el pénzüsszegeket.
- [18] Az alperes cikke - és az alperes cikkével azonos időszakban megjelent számos más sajtótermék azonos tartalmú közlése együtt - alkalmas volt arra, hogy annak hatására az I. rendű felperes országgyűlési képviselői támogatottsága csökkenjen. A bíróság külön bizonyítás nélkül is elfogadta az I. rendű felperes esetében azt, hogy a kampányidőszakban róla megjelent cikkek (köztük az alperes cikke) hatására a kampányrendezvényeken többször is magyarázkodásra kényszerült, a sérelmezett közlés önmagában is alkalmas - az azzal ok-okozatban ténylegesen felmerült hátrány külön igazolása nélkül is - a jogsértés megállapítására, a jogsértés tényén kívül további hátrány bekövetkeztének bizonyítása nem szükséges a sérelemdíjra való jogosultsághoz.
- [19] A II. rendű felperes esetében jóhírnév sértő közlésnek azt a valótlan híresztelést tekintette, hogy a II. rendű felperes egy olyan cég igazgatója, ami több mint egymilliárd forintot tart egy ... offshore számlán. A valótlan tartalmú híresztelés a könyvelő, adótanácsadó munkát végző, e tevékenységet egy cég ügyvezetőjeként is végző II. rendű felperes esetében a tevékenységének hitelességét, tisztességességét kérdőjelezte meg. Az alperes sérelmezett közlése alkalmas volt arra, hogy a II. rendű felperest az ügyfelei, megbízói, és az őt magánemberként ismerő személyek előtt is hiteltelenítse. A cikk olvasói arra a következtetésre juthattak, hogy a II. rendű felperes adótanácsadóként, könyvelő szakemberként adó-elkerülési tevékenységet végez, ami a róla kialakult kép lerontására alkalmas, és ugyancsak bizalomvesztő. Az a körülmény, hogy az alperes a cikk

megjelenésének napján közzé tett egy újabb cikket - amiben a felperesek cikkbeli valótlan közlésre vonatkozó cáfolata, és az üggyel kapcsolatos álláspontjuk olvasható - a jogsértés tényére kihatással nem bír, legfeljebb annak súlyát csökkenti, ez pedig a sérelemdíj igény körében értékelendő.

- [20] Önmagában a felperesek cáfolatának közlésével az alperes nem tett eleget az Smtv. 10. §-a szerinti kötelezettségének, a valóságnak megfelelő, hiteles és pontos tájékoztatási kötelezettségének. Az alperes alaptalanul védekezett azzal, hogy csak átvette a ...ben megjelent cikket, mert a jogsértés megvalósulása szempontjából közömbös, hogy a jogsértés valótlan tény állításával vagy híresztelésével történt-e. A mástól átvett cikk esetében is köteles meggyőződni annak valóságtartalmáról. Az alperes a tőle elvárható gondosságot és körültekintést elmulasztotta, a ... 2013. június 10-i alapító okirat teljes tartalmának ismerete nélkül és egy azonos keltezésű igazolás alapján, valamint egy más keltezésű, 2014. április 8-i „Resolution of subscriber” nevű igazolás alapján közölte azt, hogy a felperesek a ... ügyvezető igazgatói. Ezzel szemben az iratok figyelmes elolvasása esetén észlelnie kellett volna, hogy az angol nyelven kiállított irat a felperesek nevét nem az angol nyelv szabályainak megfelelően tartalmazza, azon a felperesek neve helytelenül a magyar helyesírási szabályok szerint szerepel, a lakcím jelölés sem felel meg az angol nyelv szabályainak, az ... névalírású közjegyzői igazolás pedig csak azt igazolja, hogy a ... nevű céget a cégnyilvántartásba bejegyezték. A mellékleteként jelölt iratok nem állnak rendelkezésre. A ... Bank International kétoldalas tájékoztató levele nyilvánvalóan hiányos. Az alperes az erős kétséget ébresztő iratok alapján tett jelentős súllyal bíró közlést. Elvárható lett volna tőle, hogy a rendelkezésére álló iratok alapján beszerezze a ... cégnyilvántartásból a ... hiteles és teljes cégkivonatát.
- [21] Az I. rendű felperes a cikk megjelenésekor is közszereplő volt, a Ptk. 2:44. § alapján fokozott a tūrés kötelezettsége. Az alperes a közügyek szabad vitatását biztosító alapjogok gyakorlása körében vizsgálhatta a felperesek valós anyagi helyzetét, tényfeltáró munkát végezhetett, és e körben a közéleti szereplő személyiségi jogai a szükséges és arányos mértékben, az emberi méltóság sérelme nélkül korlátozhatóak. Az I. rendű felperes vagyoni helyzete közügy, a sajtó a közügyek szabad megvitatása körében ezzel foglalkozhat, ellenőrizheti, hogy az I. rendű felperes vagyonyilatkozata megfelel-e a valóságnak.
- [22] Az alperes nem értékkételetet fogalmazott meg, hanem valótlan tényállítást híresztelt, azt a látszatot keltve, hogy tényállítása hiteles közjegyzői okiraton alapul, annak ellenére, hogy az általa hivatkozott, rendelkezésére álló közjegyzői okirat nyilvánvalóan hiányos, mellékletek nélküli volt, és az iratok valódiságához a fentebb már kifejtettek szerint nyomatékos kétség fért. Az elsőfokú bíróság ezt követően határozatában részletesen idézte az Emberi Jogok Európai Bíróságának (a továbbiakban: EJEB) megítélése szerint releváns határozatait.
- [23] A felperesek személyiségi jogai a szükséges és arányos mértékben valóban korlátozhatóak, ez azonban nem terjed ki arra, hogy róluk jelentős súllyal bíró valótlan tartalmú közlések jelenjenek meg, olyan valótlan közlések jelenjenek meg, melyek alkalmasak a jóhírnevük csorbítására. Az elsőfokú bíróság az alperesnek a folyamatban lévő nyomozásra hivatkozását nem tartotta alaposnak. A nyomozás eddig ismert adatai pedig a sérelmezett jelentős súlyú közlések valóságát nem igazolták. Az elsőfokú bíróság a jóhírnévsértés megállapítása mellett mellőzte a jogsértő magatartás megjelölésénél az „írja a ...” szöveget, mellőzte azt, hogy az alperes a ... közlését vette át. A felperesek a Ptk. 2:52. § (1) bekezdés alapján igényt tarthatnak a jogsértés tényének jogkövetkezményeként sérelemdíjra az őket ért sérelem kompenzációjaként.

- [24] A felpereseknek a jogsértésből eredő köztudomású hátrányokon túl további hátrányok bekövetkeztét igazolnia nem kellett (PJD 2017.3). Önmagában a személyiségi jogsértés ténye nem vonja maga után a sérelemdíj iránti igény megalapozottságát, a sérelmet szenvedett fél az őt ért nem vagyoni sérelemért követelhet sérelemdíjat, a sérelemdíj megállapításának feltétele a nem vagyoni sérelem bekövetkezése; a felperesek immateriális sérelme igazolt.
- [25] Az elsőfokú bíróság utalt a Ptk. 2:52. § (2) bekezdésére és az abból következő bizonyítási kötelezettségre. Figyelembe vette hivatalos tudomását arról, hogy az alperes közlésével egyidőben több sajtótermékben is a sérelmezett közléssel azonos tartalmú cikk jelent meg, és a felpereseket ért hátrány pedig valójában a különböző sajtótermékekben egy időben megjelent azonos tartalmú valótlan közlések együttes hatásaként következett be.
- [26] A sérelemdíj mértékének megállapítása körében értékelte a felperesek társadalmi életében bekövetkezett hátrányok mértékét, azt, hogy az I. rendű felperesnek a valótlan közlés miatt a kampányrendezvényeken magyarázkodnia kellett, ami mindkét felperes számára sértő volt, ezen alkalmakkor a saját jogkövető és tisztességes magatartásukat kellett bizonygatniuk. Értékelte azt is, hogy az alperes az okozott sérelem mérséklésére a felperesek cáfolatát még a cikk megjelenésének napján közzé tette. Az I. rendű felperes esetében értékelte azt, hogy mint közszereplő sem köteles eltérni a személyét érintő valótlan közlést, híresztelést, hogy a sérelmezett közlés ellenére az I. rendű felperest újra, ismételt országgyűlési képviselőnek választották, ami arra utal, hogy a cikk okozta esetleges bizalomvesztés hatása nem volt kiemelkedően jelentős. Az alperes közlése alkalmas volt a II. rendű felperesről, a szakmai tevékenységéről kialakult vélekedés hátrányos befolyásolására, ami megállapítható volt anélkül is, hogy a II. rendű felperes az őt ért nem vagyoni sérelem körében személyes nyilatkozatot tett volna.
- [27] A felperesek által személyenként igényelt 1.500.000 forint sérelemdíjat az ügy körülményeit mérlegelve eltúlzottnak tartotta, tekintettel arra is, hogy a felpereseket ért sérelem ténylegesen nem csak az alperes cikke, hanem a más sajtótermékekben megjelent azonos tartalmú közlések együttes hatásaként érte, valamint arra is, hogy a felperesek a más sajtótermékben megjelent közlések miatt is személyiségi jogi és sérelemdíj iránti igényt érvényesítenek. Ezért személyenként 300.000 forint sérelemdíjat tartott megállapíthatónak, a kereset ezt meghaladó részét pedig elutasította.
- [28] A felperesek által más perekben megítélt sérelemdíjak mértékét nem tartotta irányadónak, mert az ügyek pontos körülményeinek ismerete nélkül önmagában csak a megítélt összegre eredményesen hivatkozni nem lehet. A felperesek nem igazolták, hogy az I. rendű felperest azért választották újra országgyűlési képviselővé, mert erő feletti teljesítményt nyújtott.
- [29] Az elsőfokú bíróság a perköltségről a Pp. 81. §-a és 83. § (2) bekezdése alapján rendelkezett. A perköltség összegét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés *a)* pontjára figyelemmel állapította meg. A pertárgy értékét 1.600.000 forintban jelölte meg és a feljegyzett 96.000 forint eljárási illeték megfizetésére az alperest kötelezte a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 2. és 3. § alapján.
- [30] Az ítélet ellen mindkét fél fellebbezett.
- [31] A felperesek fellebbezése az elsőfokú ítéletnek a sérelemdíj összegére vonatkozó rendelkezés megváltoztatására irányult. Ennek alapján kérték a megítélt összeg felemelését személyenként 1.500.000 forintra. A felülbírálati jogkört a Pp. 369. § (3) bekezdés *d)* pontjában jelölték meg. Perköltségként az első- és másodfokú eljárásban a peres eljárásban a bírósági eljárásban

megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés *a)* pontja és 3. § (5) bekezdése alapján meghatározott ügyvédi munkadíjra tartottak igényt azzal, hogy jogi képviselőjük nem áfafizetésre kötelezett adóalany. A Pp. 81. § (5) bekezdése alapján költségjegyzéket csatoltak.

- [32] Az elsőfokú bíróságnak a jóhírnévhez fűződő személyiségi jog megállapítása, a sérelemdíj jogalapja vonatkozásában előadott álláspontját elfogadták. A sérelemdíj mértékének megállapításánál azonban a bíróságnak nem kellett volna figyelembe vennie, hogy az alperes cikkéhez hasonló tartalmú cikkek jelentek meg egyidejűleg és ezek is nem vagyoni sérelmet okoztak a felpereseknek. A jóhírnévhez fűződő személyiségi jog megsértését előidéző valótlan tények híresztelését az alperes önállóan, a többi sajtószervtől függetlenül elkövette. Az alperes felróható magatartása megállapítható és önmagában vizsgálendő.
- [33] A felperesenként megállapított összegű sérelemdíj nem igazodik az alperes által a felpereseknek okozott nem vagyoni sérelem súlyához. Az alperes bárki számára elérhető internetes sajtótermékében tette közzé a valótlan tényeket híresztelő cikkét. A felperesek megismételték, hogy a cikk miatt számos alkalommal magyarázkodásra kényszerültek és a cikkben foglaltak a mai napig nem merültek teljes feledésbe. Az ezzel kapcsolatban elsőfokú eljárásban előadottakat fenntartották.
- [34] A sérelmezett cikkhez hasonló tartalmú cikkeket megjelenítő sajtószervekkel szemben a felperesek külön-külön indították meg a sérelemdíj iránti peres eljárásokat, melyek még folyamatban vannak. Az elsőfokú bíróság érvelését tévesnek tartotta tekintettel arra, hogy a peres eljárásokat az elsőfokú bíróság nem egyesítette. Az elsőfokú bíróság érvelése akkor is helytelen lenne, ha a perek már jogerősen lezárultak volna.
- [35] További érvelése szerint ahu cikkében bemutatott döntés releváns és a sérelemdíj mértékénél iránymutatásul szolgál. Egyértelműnek és köztudomású ténynek tartotta, hogy a jelen perben sérelmezett cikkben foglalt valótlan tények, melyek 1,2 milliárdos vagyon eltitkolásáról szólnak, súlyosabbak és ennek megfelelően nagyobb nem vagyoni sérelmet okoztak a felpereseknek, mint ahu cikkében bemutatott esetben a két bírónak okozott nem vagyoni sérelem. A megjelent cikkek miatt büntetőeljárás is indult, mely eljárás iratainak beszerzése után az elsőfokú bíróság megállapította, hogy nem támasztják alá a cikkben foglaltakat. Kizárólag a felperesek erőfeszítése miatt nem következett be a cikk célja, vagyis, hogy az I. rendű felperest az országgyűlési választásokon ne válasszák meg a választópolgárok a cikk okán bekövetkezhető bizalomvesztésük miatt. A sérelmezett cikk megjelenésétől a másodfokú ítélet meghozataláig 8 hónap telt el és az alperes csak ezt követően tette közzé a helyreigazítást.
- [36] Az alperes fellebbezése elsődlegesen az elsőfokú ítélet részben megváltoztatására és a kereset teljes egészében elutasítására, másodlagosan az alperes által fizetendő illeték és perköltség összegének megváltoztatására irányult. Mindkét kérelemmel kapcsolatosan érvényesítette perköltségigényét.
- [37] A Pp. 369. § (3) bekezdés *c)* pontjára hivatkozással előadta, hogy álláspontja szerint az elsőfokú ítélet a megállapított tényállásból téves jogi következtetést vont le azzal, hogy a közléseket jóhírnév sértőnek minősítette, az alperest sérelemdíj megfizetésére kötelezte. Ezzel megsértette a Ptk. 2:45. § (2) bekezdését, valamint a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés *a)* pontját és a Ptk. 2:52. §-át. Az elsőfokú ítélet megsértette továbbá a Pp. 83. § (2) bekezdését azzal, hogy a pernyertesség arányát figyelembe nem véve a teljes perköltség megfizetésére az alperest kötelezte.

- [38] A fellebbezésének indokai szerint az elsőfokú ítélet nem helytálló jogi következtetést vont le a megállapított tényállásból. A Ptk. 2:44. §-a alapján a felperesek személyhez fűződő jogainak védelme a szükséges és arányos mértékben korlátozható volt, mivel az, hogy egy államtitkár és a felesége egy offshore cégben esetlegesen igazgatói posztot tölt be és a cég számláján 1 milliárd forintot meghaladó összeg található, melyről az I. rendű felperes a vagyonyilatkozatában nem tett említést, olyan közügy, melynek megvitatására az Smtv. 10. § -a alapján a sajtó nemcsak jogosult, hanem köteles is. A felperesek a vagyoni helyzetükről történő tájékoztatást, mint közügy megvitatásának ilyen módját az I. rendű felperes által betöltött országgyűlési képviselői és államtitkári pozíciójánál fogva túrni kötelesek abban az esetben is, ha utólag kétség merül fel a rendelkezésre álló bizonyítékok valódiságát illetően. Az elsőfokú ítélet indokolásával szemben az alperesnek a rendelkezésre álló iratokat nem kellett kétségbe vonnia, azaz a tőle elvárható gondosságot és körültekintést nem mulasztotta el, mivel az, hogy a magyar nyelv szabályai szerint, azaz a magyar okmányokban szereplő módon szerepelnek az adatok az iratokban, nem zárja ki azok hitelességét. A közjegyzői aláírással ellátott igazolás hitelességét nem cáfolja meg az, hogy ahhoz mellékleteket nem csatoltak, szintén nem cáfolja a ... Bank International tájékoztató levelének a hitelességét, hogy egy kétoldalas iratból csak egy oldal látható. A bemutatott iratok sem önmagukban, sem összességükben nem keltettek olyan látszatot, mintha hamisak lennének.
- [39] Önmagában ún. offshore számlát nyitni és azon pénzt tartani jogszerű tevékenység. A cikkben bemutatott eset tényállását az tette közüggé, hogy erről a felperesek vagyonyilatkozatukban nem tettek említést.
- [40] Megítélése szerint az elsőfokú bíróság tévesen mellőzte annak a ténynek az alperes javára értékelését, hogy haladéktalanul megjelentette a felperesek cáfolatát is, amivel az Smtv. 10. §-ának teljes mértékben eleget tett. A perben csatolt iratok alapján a ... nyomozást indított. Ebből kikövetkeztethető, hogy az iratok valódiságával kapcsolatban au ügyészségnek sem merült fel kétsége, azaz az iratok esetleges hiteltelensége nem annyira egyértelmű, hogy az alperestől elvárható lett volna ennek felismerése. Minderre tekintettel a felperesek vélt vagy valós vagyoni helyzete olyan közügy, melynek megvitatására az alperes, oly módon, hogy forrását megjelölte és közzétette a cáfolatot is, jogosult volt és amelynek türése a felperesek a Ptk. 2:44. §-a alapján kötelesek. Álláspontja szerint a jogsértés hiányában a sérelemdíj megállapítására is anyagi jogszabályt sértő módon került sor. Annak összege mindenképpen eltűzött, mert a felperesek nem támasztották alá, hogy ténylegesen sérelem érte őket. A perben személyes nyilatkozatot nem tettek, arra nézve semmilyen bizonyíték nem állt rendelkezésre, hogy az egyes rendezvényekre az I. rendű felperest a II. rendű felperes elkísérte, mint ahogy arra sem, hogy a II. rendű felperest a munkájában bármilyen módon hátrány érte. Figyelembe véve továbbá, hogy az alperes a peresített cikket mindössze híresztelte, a cáfolatot azonnal közzétette, továbbá, hogy a sérelemdíj összegszerűsége kapcsán személyes nyilatkozattételre és bizonyításra nem is került sor, a jogsértés megállapítása esetén is elegendő lett volna egy minimális összegű sérelemdíj megállapítása.
- [41] A másodlagos fellebbezési kérelem körében az alperes sérelmezte, hogy az elsőfokú ítélet annak ellenére kötelezte a felperesek teljes, 150.000 forint összegű perköltség-követelésének megfizetésére, valamint a teljes feljegyzett illeték megfizetésére, hogy a keresetet nagyobb részt elutasította, tehát a felperesek részlegesen lettek pernyertesek. A Pp. 83. § (2) bekezdése értelmében részleges pernyertesség esetén a fél az ellenfél perköltségét a pervesztessége arányában téríti meg. Figyelemmel arra, hogy az elsőfokú ítélet a jogsértést ugyan megállapította, de a követelt sérelemdíjnak csak az 1/5-ét ítélte meg, az alperes 50%-ot jóval meghaladóan tekinthető pernyertesnek, így jogszabályt sért a perköltség és az illeték viselésére kötelező rendelkezés is.

- [42] Az alperes megjegyezte, hogy az ítélet rendelkező része szerint 180.000 forint illeték megfizetésére köteles, ezzel szemben az indokolásban 96.000 forint szerepel, illetve a pertárgy értékét is nyilvánvalóan tévesen határozta meg az elsőfokú bíróság 1.600.000 forintban. Az alperes a másodfokú eljárásban perköltségként jogi képviselői munkadíj megtérítésére tartott igényt, amely összegének megállapítását a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (1) bekezdése alapján kérte azzal, hogy a jogi képviselő áfa fizetésére köteles.
- [43] A felperesek fellebbezése alaptalan. Az alperes fellebbezése részben alapos.
- [44] A másodfokú bíróság a fellebbezésben és a fellebbezési ellenkérelemben foglaltak korlátai között elvégzett felülbírálat eredményeként arra a következtetésre jutott, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, az irányadó jogszabályokat maradéktalanul felhívta, érdemi döntése a per fő tárgya tekintetében helytálló.
- [45] Az ügyben releváns körülmény, hogy az I. rendű felperes a cikk megjelenésekor országgyűlési képviselő és államtitkár volt, míg a II. rendű felperes, mint az I. rendű felperes házastársa, a családi vállalkozás megemlítése miatt vált a cikk egyik szereplőjévé. A Ptk. 2:44. § által meghatározott személyek egyre tágabb körére tekintettel a közéleti szereplők tekintetében indokolt különbséget tenni a nyilvánosság fajtái között. A közéleti szereplők egyes jogviszonyai, azok részletei nincsenek elzárva a nyilvánosság elől. Ennek alakulása során általában meghatározó jelentőségű a magánszemély saját elhatározása és a nyilvánossággal járó nagyobb teher vállalása. A személyiségvédelem indokoltsága, megítélése tekintetében elhatárolási szempontnak minősül az a vonás, hogy aki a nyilvánosság elé lép, ezt milyen jogcímen teszi: saját szabad elhatározása alapján vagy politikai felhatalmazás birtokában. Amennyiben a közszereplő egyben közhatalmat is gyakorol, közéleti tevékenysége tekintetében nem a saját elhatározásból fakadó nyilvánosság elé lépés, hanem jogi pozíciója a releváns körülmény. Ezeket a személyeket az Alkotmánybíróság iránymutatása alapján kialakult ítélkezési gyakorlat szerint korlátozottabb személyiségi jogi védelem illeti meg, függetlenül attól, hogy saját elhatározásuk alapján milyen és mennyi közszereplést vállalnak. A közhatalmat gyakorlóknál e hatalom ellenőrizhetősége teszi szükségessé a nagyobb fokú nyilvánosságot. A közhatalmat ugyanis a polgárok közössége nevében gyakorolják, a polgároknak ezért joguk van ahhoz, hogy figyelemmel kísérjék ennek folyamatát és ellenőrizhessék a közéleti szereplő joggyakorlásának törvényességét.
- [46] Az előbbi személyi körtől különböző (relatív) közéleti szereplők csak egy ideig kerülnek a közérdeklődés homlokterébe valamely aktuális eseménnyel kapcsolatban. Az ő esetükben a közérdeklődésre számot tartó információ arra az eseményre korlátozódik, amelynek révén az illető a közérdeklődés középpontjába került. Általában ilyen közéleti szereplőknek számítanak a közhatalmat gyakorló közéleti szereplők rokonai, házastársai. Ők tehát csak az adott abszolút közéleti szereplővel kapcsolatban jeleníthetők meg.
- [47] Ennek azért van jelentősége, mert a véleménynyilvánítás szabadsága mindkét esetben korlátozhatja az érintettek személyiségi jogait, de a konkuráló alapjogi pozíció összeméréséhez szempontokat adó alkotmánybírósági döntésekből következően a közhatalmat gyakorló közéleti szereplők esetében a demokratikus vita és a nyilvánosság értékei a nem politikai közszereplőkhöz képest is szűkebb személyiségi jogi védelmet indokolhatnak.
- [48] Az I. rendű felperes személyiségi jogi sérelmének vizsgálata során az előbbi szempontok mérlegelése arra vezet, hogy választott parlamenti képviselőként közhatalmat gyakorló személynek minősül, aki politikai felhatalmazástól függően vesz részt a közügyek alakításában. Vagyoni

helyzete azért lehet közéleti vita tárgya, mert működése során törvény teszi számára kötelezővé a vagyonyilatkozat rendszeres benyújtását, a jogszabályi kötelezettség pedig azzal áll összefüggésben, hogy a hatalomgyakorlás ellenőrzése során a politikai felhatalmazás forrásai, a választók megfelelő információhoz jussanak a közhatalom gyakorlójának megítélésében. Az Alkotmánybíróság már működésének kezdetén rámutatott arra, hogy a közéleti szereplők jogainak korlátozhatóságát a közélet tisztaságának védelme, a közfunkciók gyakorlása indokoltta teheti [20/1994. (X. 4.) AB határozat].

- [49] A cikk tartalma valóban közügyet érint, az I. rendű felperes vagyonosodása, vagyoni helyzete olyan téma, amellyel összefüggésben az I. rendű felperesnek fokozott tűrési kötelezettsége van. Ez a körülmény a véleménynyilvánításra és a magánszféra védelmére vonatkozó alapjogok összevetését is szükségessé teszi. Az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsák. A véleménynyilvánítás szabadsága és a gyülekezési jog gyakorlása nem járhat mások magán- és családi életének, valamint otthonának sérelmével. A IX. cikk (1) bekezdése általános jogként biztosítja a véleménynyilvánítás szabadságát. A (4) bekezdés a véleménynyilvánítás szabadságának korlátjaként mondja ki, hogy a gyakorlása nem irányulhat mások emberi méltóságának a megsértésére. Az emberi méltóság minden embert megillető, sérthetetlen voltát pedig az Alaptörvény II. cikke emeli a személyiségi jogok legelső helyére. A napján hatályos Ptk. 2:44. § szerint a közéleti szereplő személyiségi jogának védelmével kapcsolatban rendelkezik úgy, hogy a közügyek szabad vitatását biztosító alapjogok gyakorlása a közéleti szereplő személyiségi jogainak védelmét szükséges és arányos mértékben, az emberi méltóság sérelme nélkül korlátozhatja. A Ptk. 2:42. § (2) bekezdésében megfogalmazott követelményként ugyanis az emberi méltóságot és az abból fakadó személyiségi jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani.
- [50] Az Alkotmánybíróság 7/2014. (III. 7.) AB határozat alapján a tények közlése tipikusan a vélemények alapja, ezért még az alkotmányos értékkel egyébként nem bíró, utóbb hamisnak bizonyult tények esetén is indokolt, hogy a jogi felelősségre vonás során a felróhatóság és az esetleges joghátrányok mértékének meghatározása körében figyelembe vegyék a közéleti viták minél szabadabb folyásának érdekét. Az Alkotmánybíróság gyakorlata a véleménynyilvánítás szabadságának értelmezése során különbséget tesz a tényközlés és az értékítélet között. A testület már működésének kezdetén állást foglalt arról, hogy „[b]ecsület csorbítására alkalmas tények állítása vagy híresztelése nem élvezik a véleményszabadság oltalmát akkor, ha a tényeket a szállító vagy híresztelő személy tudta, hogy közlése valótlan, vagy a valótlanságról azért nem volt tudomása, mert a foglalkozása szerint elvárt figyelmet vagy körültekintést elmulasztotta” [36/1994. (VI. 24.) AB határozat].
- [51] Az elsőfokú bíróság a 7/2014. (III. 7.) AB határozat és a 13/2014. (IV.18.) AB határozat alkotmányos szempontjaira figyelemmel helyesen mutatott rá, hogy a valótlan tényt állító személyt a véleménynyilvánítás szabadsága csak akkor védi, ha nem tudott a tényállítás hamis voltáról és a valótlan állítással kapcsolatban a foglalkozása által megkívánt körültekintést sem mulasztotta el. A jelen esetben az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok helyes és okszerű mérlegelésével jutott arra a következtetésre, hogy az alperes valótlan tényeket híresztelt annak közlésével, miszerint az I. rendű felperes több mint 1 milliárd forintot parkoltat a ... cége számláján, amely cég igazgatója az I. és II. rendű felperes. Nem volt figyelmen kívül hagyható, hogy a hivatalos nyelvként az angolt használó ... okiratok alapján a sajátos dátumozás, a személyi adatok megjelölése, az okiratok terjedelme, teljességük hiánya - kellő gondosság tanúsítása esetén - egyenként és összességükben is kételyt ébresztettek az iratok valódiságával kapcsolatban. Ez a tény az alperes valótlan tények híresztelésére vonatkozó magatartását jogsértővé teszi. További peradat,

hogyan az alperes magatartásának személyiségi jogot sértő voltáról a Fővárosi Ítéltábla a 2.Pf.20.989/2018/4. számú ítéletében állást foglalt. Az alperes által elkövetett jogsértést az I. rendű felperes álláspontjának közlése sem szüntette meg, mert az az olvasók által az I. rendű felperes tagadásaként értelmezhető, kifogásolt tényállításokat ez önmagában nem cáfolja, és az alperes Smtv. 10. §-ban foglalt kötelezettségének teljesítésére sem alkalmas. A jogvitára okot adó cikkben tehát az I. rendű felperesnek az alapjoga gyakorlásához fűződött nagyobb érdek, azt a véleménynyilvánítás szabadsága sem korlátozhatta.

- [52] A II. rendű felperes személyiségi jogának korlátozhatóságát az előbbiekhöz képest egy további, eltérő körülmény figyelembevételével kellett értékelni. A cikk révén a II. rendű felperes egyértelműen házastársi minőségében került az érdeklődés homlokterébe. Az alperes a per során többször hangsúlyozta, hogy a külföldi számla nyitása és azon nagyobb összeg elhelyezése önmagában nem tekinthető jogsértőnek, a cikkekre okot adó körülményt abban határozta meg, hogy a felperesek nem tettek említést a vagyonyilatkozatban ennek a vagyoni érdekeltségnek a tényéről. A „családi vállalkozás”-ként leírt külföldi alapítású gazdálkodó szervezet léte azonban annyiban vethette fel a közéleti vita elemét, amennyiben az I. rendű felperes vagyonosodására vonatkozott. Az országgyűlési képviselő vagyonyilatkozatával összefüggésben házastársát nem terheli saját vagyoni helyzetének nyilvánossá tételi kötelezettsége. A képviselő vagyonyilatkozata túlnyomó részben nyilvános, ezzel szemben családtagjái nem az, az iratot az Országgyűlés Mentelmi Bizottsága őrzi és e nyilatkozatba csak a bizottság tagjai tekinthetnek bele a képviselő vagyonyilatkozatával kapcsolatos eljárás során [az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 94. § (3)-(7) bekezdés]. A II. rendű felperes - a felperesek előadása szerint - több alkalommal jelent meg férje társaságában annak politikai kampánnyal kapcsolatos tevékenységének folytatásakor. Emiatt - bár rövid időre és csak ilyen alkalmakkal összefüggésben - a közéleti szereplő státuszába került. A jogszabály rendelkezése szerint azonban a nyilvánosságra nem tartozó személyes adatainak védelme kétségtelenül megilleti. Az alperes valótlan híresztelése mindenképpen jogsértőnek minősül, mert a II. rendű felperes felhatalmazása nélkül közölt, közügyek vitatásán kívül eső, a magánéletére vonatkozó adatainak nyilvánosságra hozása még valós tények esetében sem lenne a véleménynyilvánítás szabadsága miatt korlátozható.
- [53] Erre tekintettel az elsőfokú bíróság az alperes által elkövetett mindkét felperes vonatkozásában megállapítható jogsértéssel összefüggésben helytállóan alkalmazta a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés *a*) pontjában foglalt jogkövetkezményt.
- [54] Az elsőfokú bíróság által alkalmazott sérelemdíj összegének felemelésére vagy leszállítására sem az I. és II. rendű felperesek, sem az alperes fellebbezési érvelése nem szolgáltatott kellő alapot.
- [55] Az elsőfokú bíróság az I. és II. rendű felperesek által elszenvedett hátrány igazolására bizonyítást valóban nem folytatott le, ez azonban a sérelemdíjra való jogosultságot nem zárja ki. A Ptk. 2: 52. § (2) bekezdésének második mondata eltérést nem engedő egyértelműséggel fejezi ki, hogy a sérelemdíjra való jogosultsághoz a jogsértés tényén kívül további hátrány bekövetkeztének bizonyítása nem szükséges. Ezzel összefüggésben fejtette ki a Kúria, hogy a jogosultat az új szabályozás szerint nem terheli a hátrány bizonyítása, az nem feltétele a sérelemdíj megítélésének. Rámutatott, hogy a sérelemdíj megítéléséről, annak összegszerűsége meghatározásáról a bíróság az eset összes körülményének mérlegelésével dönt, amelynél a Ptk. 2:52. § (3) bekezdésben felsorolt szempontokat kell elsősorban figyelembe vennie. Ennek a mérlegelésnek lehet olyan eredménye is, hogy a jogsértő nem kötelezhető sérelemdíj fizetésére (BH2016. 241. számon közzétett eseti döntés 12. pont). A személyiségben okozott hátrány bekövetkezése és mértéke az esetek egy részében bizonyíthatatlan, bár köztudomású, ezért nem követelhető meg a bizonyítása. Más esetben a perben

azért mutatkozik szükségtelennek a bizonyítás felvétele, mert a bekövetkezett hátrány nem mutat eltérést a hasonló jogsértések esetén általánosságban bekövetkezett és köztudomásúvá vált hátrányokhoz képest.

- [56] A sérelemdíj megítéléséhez fűződő bizonyítási érdek fennállhat akkor, ha az általános élettapasztalat alapján a bíróság nem látja megállapíthatónak a sérelmezett jogsértő magatartással okozott, a sértett által állított hátrány bekövetkezését. Ilyen esetekben lehetőséget kell biztosítani a sértett számára mindazon körülmények bizonyítására, amelyből megállapítható, hogy az állított hátrányt általában nem okozó jogsértés a konkrét esetben a felperesnek mégis hátrányt okozott. Szükségesnek mutatkozhat a hátrány bizonyítása akkor is ha a bekövetkezése az általános élettapasztalat alapján is megállapítható, azonban a felperes ahhoz képest súlyosabb vagy más jellegű, köztudomásúnak nem tekinthető hátrányok bekövetkezését is állítja.
- [57] Az I. rendű felperes az alperes által elkövetett személyiségi jogsértéssel összefüggésben a hivatásával kapcsolatos, kifejezőmódjában nem becsmérő, azonban nagy nyilvánosságot elérő valótlan tény híresztelésével a köztudomásúlag együtt járó hátrányokon túl sérelmet nem igazolt. A köztudomású hátrányok közé sorolható azonban, hogy a politikusok esetében a nyilvánosságra hozott valótlan információ kifejezetten alkalmas lehet arra, hogy kisebb súlyú jogsértések esetén is lerombolja az érintett személlyel szemben kialakult társadalmi tiszteletet, közmegebecsülést. A II. rendű felperessel kapcsolatban értékelte a másodfokú bíróság, hogy a digitális korban a magánélet védelme már nem csak az intimszférára, hanem egy tágabb értelemben vett magánszférára, az egyén családi életére, otthonára, kapcsolattartására is kiterjed. A II. rendű felperes saját egzisztenciájára vonatkozóan előadott, reá nézve sérelmes helyzete ugyancsak a foglalkozás gyakorlásával együtt járó, arra köztudomásúlag kiható következményként értékelhető. Mindkét sérelem ténybeli alapja elegendő indoknak minősül az elsőfokú bíróság által megállapított sérelemdíj összegéhez. Ezért - további tényállási elemek bizonyítottságának hiányában - az elsőfokú bíróság által alkalmazott sérelemdíj összegének felemelése sem volt indokolt.
- [58] azonban az alperes fellebbezése a perköltség viselésre vonatkozó döntést illetően, mert a Pp. 83. § (2) bekezdése szerint a részleges pernyertessége esetén a fél az ellenfél perköltségét a pervesztessége arányában téríti meg, az alperes teljes perköltségben történő marasztalásának ekként jogszabályi alapja nem volt. Az elsőfokú eljárásban a felperesek pernyertessége az igényelt és megállapított sérelemdíj arányával számítva 20%-os volt, a másodfokú eljárásban azonban csak a járulékos követelés tekintetében került sor az elsőfokú ítélet megváltoztatására. A nem önállóan érvényesített járulékkövetelés a pernyertesség-pervesztesség eredményére nem hat ki, ezért a feleknek a fellebbezési eljárásban viselniük kell saját fellebbezésük miatt felmerült, az állam által előlegezett fellebbezési illetéket. A perköltség körében a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja szerint megállapított jogi képviselői munkadíjak különbözetének megfizetésére kötelezte személyenként a felpereseket, míg a fellebbezési szakban a 3. § (5) bekezdése szerint határozott.
- [59] A fent kifejtett indokok alapján a Fővárosi Ítéletábra a Pp. 383. § (3) bekezdés alapján az elsőfokú bíróság ítéletét annak perköltséget és az illetéket érintő részben megváltoztatta, a per fő tárgya tekintetében pedig a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

Budapest, 2020. február 18.

Véghe dr. Szabó Zsuzsanna s.k.. Kovács Helga s.k.. Hegedűs Mária s.k.
a tanács elnöke előadó bíró

bíró